

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д-Р ЕЛЕНА ШИПКОВЕНСКА, ДМ

ОТНОСНО: КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ”, В ОБЛАСТ НА ВИСШЕТО ОБРАЗ. 7 "ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ”, ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4 „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ” И НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”

Конкурсът за доцент по научната специалност „Управление на здравните грижи” е обявен в ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г. от Факултет "Обществено здравеопазване", Медицински университет, Варна за нуждите на катедра "Здравни грижи", УС "Медицинска сестра".

На основание Заповед № Р-109-49/ 19.01.2018 г. на Ректора на МУ-Варна, съм определена за член на Научно жури за избор на доцент по научната специалност "Управление на здравните грижи".

В конкурса подават документи двама кандидати:

1. Анна Петрова Георгиева, доктор - асистент в Катедра “Здравни грижи” Факултет “Обществено здравеопазване”, Медицински университет - Варна;

2. Катя Генова Егурузе, доктор – главен асистент в Катедра “Здравни грижи” Факултет “Обществено здравеопазване”, Медицински университет - Варна;

На неписъствено заседание на Научното жури на 26.04.2018г., бе обсъдено заявление от един от кандидатите - гл. асистент Катя Генова Егурузе, за оттегляне на документите за участие в обявения конкурс. Така като единствен кандидат остава асистент **Анна Петрова Георгиева, чийто документи са оценени в настоящата рецензия.**

Характеристика на кандидата

Ас. Анна Георгиева е завършила полувисше образование, специалност "Медицинска сестра" в ПМИ "Д-р Ненчо Николаев" - Варна, през 1991 година.

Започва работа като мед.сестра в неврологично отделение в Обединена работническа болница - гр.Варна.

От 1992 -1998 г. е мед.сестра в неврологично отделение в Общинска болница в Аспарухово, гр.Варна.

От 1998 - 2006 г. е мед.сестра в Клиника по неврохирургия в МБАЛ "Св.Анна" гр.Варна.

От 2006 - 2007 год. е старша мед.сестра в Отделение по вътрешни болести в МБАЛ "Св.Анна" гр.Варна.

От 2007 до сега е преподавател, а след това асистент във ФОЗ, Медицински университет –Варна, Катедра „ Здравни грижи”.

От 2005г е бакалавър по Здравни грижи.

От 2007 г. е магистър по "Управление на здравните грижи".

През 2014 г. е получила специалност "Медицинска сестра за социални дейности".

От 2012 г. е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка към ФОЗ - Варна и през 2016 г. успешно защитава дисертация на тема „ Възможности за оптимизиране участието на мед.сестра в процеса на информирано съгласие на пациента"и става дузг.

В авторската справка ас. А.Георгиева е отбелязала 35 квалификационни курса, по-голяма част от които са еднокдневни.

Посочила е 2 езика за комуникация- руски и английски.

Тя е член е на Българското научно дружество по Обществено здраве, на БАОЗ, БАПЗГ и др.EURNA.

Общо описание на представените за рецензиране научни трудове

Научно-изследователската си дейност кандидатката представя със 70 научни труда и 13 съобщения, структурирани по следния начин:

1. Автореферат на докторска дисертация	- 1 брой
2. Монографии	- 1 брой
3. Учебници и учебни помагала	- 3 броя
4. Публикации в списания и сборници	- 64 броя
5. Студии	- 1 брой

Представените за рецензиране статии в български списания са отпечатани в сп. "Здравни грижи", „Обща медицина”, "Здравна икономика и мениджмънт", "Scripta Scientifica Salutis Publicae, Medical University of Varna" и др.

Представени са 6 статии публикувани в руски списания, и 9 доклади публикувани в пълен текст от международни форуми във Виена,Харков, Тула и др.

Не се рецензират 11 труда , започвайки с № 5 /под печат/, тъй като учебника повтаря почти напълно съдържанието и текста на предходния учебник - № 4 и Ръководството за сестри -№ 6. Отпадат също 10 статии, под номера 9,10,11,12,25,50,51,57,58 и 66 по същата причина /припокриване на значими части от текста на статиите и монографията/.

Остават за рецензиране – 59 труда.

Научната активност на ас. Георгиева се изразява в 13 участия с научни доклади в конгреси и конференции у нас и в чужбина.

Тя участва в два Научни проекти на МОН, финансирани по ОП “Развитие на човешките ресурси“ на ЕС в областта на студенското обучение "Проект

BG 051P0001 -3.3.07-0002", като академичен наставник на студенти от специалност "Медицинска сестра " и в " Проект -BG05M20P001-2.002-0001 на МОН Студентски практики - Фаза 1 по ОП "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014 - 2020. За периода 2014-2017г. участие като академичен наставник на студенти от специалност "Медицинска сестра".

Авторство на трудовете

В повечето трудове ас. А. Георгиева има водещо присъствие, /самостоятелно участие или първи автор/.

В българските списания, учебници и сборници, тя има самостоятелно участие в 12 (17.9 %) и първи автор – в 21(31.3 %).

В статиите в чужди списания и сборници тя е единствен автор - в 6 (40.0%) и първи автор в 4 (26.6%).

В докладите на научни форуми в чужбина (общо 15); единствен и първи автор е в 3/4 от тях– 11 (73.3%).

В докладите на научни форуми, проведени у нас (общо 30), тя е единствен и първи автор е в повечето от тях– 21 (70.0%).

Анализ и оценка на научните постижения на кандидата

В описателен план приносите могат да се представят както следва:

1. *Демонстрирани са добри познания при изследване на процеса на търсене и получаване на информирано съгласие от пациента в контекста на здравните грижи.*

Този раздел е значим в творчеството на ас. А. Георгиева и включва дисертационен труд и 23 публикации с №№: 2, 13, 15, 19, 21, 24, 27, 28, 29, 32, 37, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 45, 61, 62, 63, 64, 65, 67) от списъка с научните трудове.

Разработките от тази група се базират на изследване на информираното съгласие и участието на медицинската сестра в него. Принос с научно-теоретичен характер е анализът на действащото законодателство на Република България, въз основа на което се доказва, че в подзаконовата нормативна база, утвърждаваща медицинските стандарти по различни клинични дисциплини, липсва ясен подход при уреждане ролята на медицинската сестра в процеса на информиране на пациента. Авторката предлага конкретна информация, която медицинската сестра може да предоставя в границите на своите компетенции (2, 15, 43). Разгледани са и въпроси свързани с различни аспекти на предоставяне на здравна информация на семейството и близките (24, 28) и участието на пациента и семейството му в процеса на информирано съгласие.

Доказано е значението на екипния подход за оптимизиране на процеса на информирано съгласие и необходимостта от активно участие и партньорство между всички всички членове на екипа.

2. *Друга широко застъпена тема в разработките на ас. Георгиева е*

"Дългосрочни грижи за възрастни и хора с увреждания"(№№1, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 30, 33, 48, 49, 50, 51, 66).

Систематизирани са основните предизвикателства и нерешени проблеми, свързани с организацията, финансирането и нормативната уредба на дългосрочните грижи, както по отношение на съвременната ситуация в страната като цяло, така и конкретно по отношение на сестринската практика. На тази база са предложени дейности, които могат да бъдат изпълнявани самостоятелно от медицинската сестра в Центъра за дългосрочни здравни грижи и е подчертано значението на екипният подход, в осъществяването на интегрираните грижи по отношение на възрастни и хора с увреждания. Приносен характер в теоретичен аспект има проведената експертна оценка, доказваща категорично необходимостта от разкриването на Център за дългосрочни здравни грижи, в който медицински сестри да извършват автономни дейности.

3. Изследванията в областта на обучение на специалистите по здравни грижи (№№14, 17, 22, 23, 25, 26, 31, 34, 35, 38, 42, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60) имат научно-приложен принос за подобряване качеството на медицинското образование. Проучена е професионалната компетентност на бъдещите медицински сестри за осъществяване на ефективна комуникация и необходимостта от нейното непрекъснато усъвършенстване чрез продължаващо обучение и проучване на нагласите на студентите за участие в общественозначима и хуманна дейност. Очертана е необходимостта от професионално усъвършенстване, което да се разглежда като съвместен ангажимент не само на самите здравни професионалисти, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и образователните институции, а и на работодателите, като част от политиката им за развитие на човешките ресурси.

С теоретико-познавателен принос са проучванията на основните източници на стрес, проявите на стрес, както и ефективността на използваните от студентите стратегии за справяне със стреса.

Приноси в направлението на медицинското образование са учебниците и учебните помагала с конкретно планиране и с разнообразни материали за преподаването – казуси, примери, разработени еталони за самооценка и др.

4. Организационни и управленски аспекти на здравните грижи (№№16, 18, 20, 42, 46, 47, 68, 70).

Принос с теоретико-познавателен характер е изследване на необходимостта от въвеждане на иновации в сестринската практика. Разгледана е същността на процеса, с оглед повишаване на качеството и ефективността на сестринските грижи, оптимизиране работата на самите сестри и повишаване на удовлетвореността на пациентите. Теоретико-познавателен принос имат и проучванията, свързани с управлението на тежестта, като една от важните функции на съвременните ръководители по здравни грижи. Изследвани са взаимовръзката и влиянието на професионалния стрес и лоялните взаимоотношения върху тежестта на медицинските сестри. Доказано е, че ръководители, които делегат

правономия за автономност в работата на сестрите и осигуряват възможност за участие при вземането на решения, ограничават текучеството не само в рамките на лечебното заведение, но и на изтичането на кадри в други лечебни заведения.

Цитирания:

Установени са 28 цитирания, от Библиотеката на МУ-Варна.

Педагогическа дейност на кандидата

Ас. Анна Петрова Георгиева има 11 г. преподавателски стаж в катедрата по „Здравни грижи”, ФОЗ, МУ- Варна /от 2007г. до момента, в това число като преподавател – от 2007г. до 2011 година и асистент – от 2011 до момента/.

Осъществява преподаване по следните дисциплини: философия и въведение в сестринските грижи; сестрински грижи по домовете; при инфекциозно болни; при соматично болни; при хирургично болни; при деца и възрастни с увреждания; при родилки и новородени, при възрастни лица; при лица с очни, ушни и носо-гърлени заболявания.

По тези 9 дисциплини тя е участвала в разработването и актуализирането на съответните учебни програми.

Кандидатката е посочила научно ръководство на 7 студенти, подготвили участия в научни форуми.

Представената справка за учебната натовареност през последните пет години сочи висока заетост от 793 - 965 часа, включващи упражнения, учебна практика и преддипломен стаж.

Работата на кандидата по подготовка на учебни пособия е достатъчна за кандидатстваната длъжност – 2 учебника и 1 учебно ръководство в съавторство.

Критични бележки

Към представените за рецензиране научни трудове могат да се предяват следните препоръки и критични бележки:

1. Разпределението на научната продукция по години е неравномерно - 36 публикации в списания и сборници за последните години 2015- 2018 г. Публикуването на 10 научни труда годишно, при учебна заетост над 800 часа буди недоумение.

2. Необясним е стремежът на ас. Георгиева за свръхпроизводство на научна продукция, в някои случаи за сметка на качеството / множество дублиращи се текстове в публикациите/.

3. Нереалистична е високата самооценка, която прави асистент Георгиева като авторски принос от научната си продукция. Толкова много теоретични приноси, новости за науката, приноси с практико-приложен характер и т.н., представени върху 12 стр. рядко се срещат дори й в справките на професори.

4. Не приемам за редно представянето на голям брой доклади - 5 броя, с които участва ас. А.Георгиева на научния форум в Казан, през 2017г. Освен

това прилагането на получените 5 сертификати за участие и представянето им като "Чуждестранни награди от форума" също смятам за некоректно.

Лични впечатления

Нямам лични впечатления от ас. А.Георгиева, нито участие в съвместни проекти и публикации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Ас. Анна Петрова Георгиева, дузг е единствен кандидат за доцент по обявения в ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г. конкурс, по научната специалност "Управление на здравните грижи" за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Здравни грижи, МУ- Варна.

Научната продукция /59 труда/ и учебната заетост на кандидата /над 800 учебни часа/, отговарят на количествените изисквания на Закона за академичното развитие и Правилника на МУ – Варна за преподавателска активност и публикации, което ми дава основание да гласувам положително за избора на ас. Георгиева , дузг, на академичната длъжност „**доцент**” по професионално Направление 7.4 „Обществено здраве” и научна специалност „Управление на здравните грижи" за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Здравни грижи, УС "Медицинска сестра", МУ– Варна.

27.04.2018 г.

Рецензент:
Проф. д-р Е.Шипковенска, дм

